

PELS RIJCKEN

Voorzieningenrechter Rechtbank Den Haag

Zitting van 30 december 2020, 12.00

Conclusie van antwoord

inzake

de Staat der Nederlanden (het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport),

zetelend te Den Haag, **gedaagde,**

advocaat: mr. E.C. Pietermaat

tegen

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] **eisers,**

advocaat: mr. G.C.L. van de

Corput **1 Inleiding**

- 1.1 Met ingang van 29 december 2020, 00.01 uur is het voor reizigers die per vliegtuig Nederland willen inreizen verplicht om voordat zij aan boord stappen een negatieve PCR-testuitslag te tonen. De verplichting vindt zijn grondslag in een door de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport aan voorzitters van de veiligheidsregio's gegeven aanwijzing.
- 1.2 Eisers verblijven thans in Tanzania, Zanzibar en stellen op 3 januari 2021 naar Nederland te willen terugkeren. Zij willen zich niet laten testen.
- 1.3 Zij vorderen primair de intrekking van de aanwijzing van 23 december 2020, subsidiair de aanwijzing zo te wijzigen dat deze geen betrekking heeft op Nederlanders en meer subsidiair dat voor hen een uitzondering wordt gemaakt.
- 1.4 De Staat stelt zich op het standpunt dat de vorderingen moeten worden afgewezen. In deze conclusie zet de Staat de aanleiding en achtergrond van de aanwijzing uiteen en wordt nader ingegaan op de aanwijzing. De Staat zal ter zitting nader reageren op het

gestelde in de dagvaarding en toelichten waarom de vorderingen van eisers moeten worden afgewezen.

2 Aanleiding en achtergrond van de verplichting

- 2.1 Het wordt al geruime tijd een ieder afgeraden te reizen naar een hoogrisicogebied (aangeduid met de kleuren oranje en rood, gebieden waarheen alleen noodzakelijke reizen zijn toegestaan resp. reizen onder alle omstandigheden wordt afgeraden). Daar bovenop heeft de minister-president tijdens de persconferentie van 3 november jl. opgeroepen tot medio januari 2021 in het geheel niet naar het buitenland te reizen. Tijdens zijn toespraak op 14 december jl. heeft hij dit verzoek herhaald en 'verlengd' tot medio maart 2021.
- 2.2 Een en ander wordt uiteraard niet voor niets gedaan. Reizen verhoogt de kans op verdere verspreiding van het virus aanzienlijk.
- 2.3 Ga je desondanks op reis, dan geldt het dringende advies bij terugkeer in quarantaine te gaan.
- 2.4 Inmiddels is bekend geworden dat reizigers zich na aankomst in Nederland niet goed aan het quarantaineadvies houden. In het advies naar aanleiding van het 82^e OMT wijst het OMT er al op dat uit metingen van de Gedragsunit van het RIVM tezamen met de GGD's blijkt dat door slechts een kwart (27%) van de reizigers die terugkomen uit een 'code oranjeland' het quarantaineadvies wordt opgevolgd.¹²
- 2.5 In het advies van 9 november 2020 naar aanleiding van de 85^e bijeenkomst dringt het OMT erop aan nieuwe introducties van COVID-19 door reizigers zoveel mogelijk te voorkomen. Het OMT adviseert om te vragen naar een negatieve test voor aankomst of bij aankomst in Nederland, zodat een gedeelte van de besmette personen aan het licht kan worden gebracht.² Daarnaast wordt daarmee het dringende advies niet naar het buitenland te reizen in de komende periode onderstreept. Het OMT wijst verder op de verschillende omringende landen die reeds een negatieve test vragen aan binnenkomende reizigers. Het verdient daarbij de voorkeur om een negatieve testuitslag te vereisen bij binnenkomst in Nederland voor alle reizigers (zowel van terugkerende Nederlanders als buitenlandse bezoekers aan Nederland) uit oranje of rode gebieden, vooral nu het quarantaineadvies niet goed wordt opgevolgd. Deze negatieve PCR-testuitslag mag niet eerder dan in de twee dagen voor binnenkomst in Nederland zijn verstrekt, niet eerder dan 72 uur

¹ De adviezen van het OMT zijn te vinden op www.rijksoverheid.nl ² Advies OMT van 27 oktober 2020 n.a.v. 82^e OMT, p. 5.

² Advies OMT van 9 november 2020 n.a.v. 85^e OMT, p. 6-7.

zijn afgenomen en dient door een geaccrediteerd laboratorium uitgevoerd te zijn.

- 2.6 In de periode na 9 november 2020 heeft het kabinet onderzocht op welke wijze uitvoering kan worden gegeven aan dit advies van het OMT.¹²
- 2.7 Vanaf 15 december jl. is het hebben van een negatieve testverklaring verplicht gesteld voor reizigers uit landen buiten de EU/Schengen die geen EU- of Schengennationaliteit hebben.³⁴
- 2.8 Tijdens een debat in de Tweede Kamer op 15 december 2020 is de motie Dijkhof/Jetten aangenomen. De motie luidt als volgt:
- “De Kamer, gehoord de
- beraadslaging,
- constaterende dat steeds meer Europese landen een negatieve coronatest voorwaardelijk maken aan het inreizen uit landen waarvoor een negatief reisadvies geldt, ongeacht herkomst of nationaliteit van de reiziger;
- overwegende dat het onwenselijk is dat reizigers uit risicogebieden Nederland binnenkomen zonder te weten of ze het virus dragen; verzoekt de regering, het overleggen van een negatieve coronatest zo spoedig mogelijk ook voorwaardelijk te gaan maken aan het binnenreizen van Nederland door inwoners van de Europese Economische Ruimte, inclusief Nederlanders, indien zij reizen vanuit een land waarvoor een negatief reisadvies geldt, en gaat over tot de orde van de dag”
- 2.9 Al in het debat op 15 december jl. is toegezegd dat de motie zal worden uitgevoerd. Vervolgens is de Tweede Kamer bij brief van 18 december 2020 bericht dat een negatieve testuitslag per januari 2021 zou worden ingevoerd.⁵
- 2.10 Vervolgens is een en ander in een stroomversnelling gekomen nadat een gemuteerde variant van het coronavirus opdook in het Verenigd Koninkrijk en Zuid-Afrika. In het advies van 22 december 2020 naar aanleiding van het 92^e en 93^e OMT wijst het OMT hierop en dringt nogmaals aan op het vereisen van een negatief testresultaat alvorens men Nederland in mag reizen. Het vragen van een negatieve testuitslag is tevens van belang ter beperking van de influx van mogelijk nieuwe varianten uit landen waar de moleculaire surveillance (d.m.v. sequencing) minder goed is ingericht en waar mogelijk nieuwe varianten ongemerkt circuleren.⁶

¹Kamerbrief van de Minister van VWS van 17 november 2020 inzake de Stand van zakenbrief met kenmerk:

² -213908-PDC19, zie ook al een motie van Weyenberg en Veldmand Kamerstuk 25 295, nr. 664.

³Kamerbrief van de Minister van VWS van 8 december 2020 inzake Stand van zakenbrief met kenmerk:

⁴ -215138-PDC19, p. 68-69.

⁵ Kamerbrief van de Minister van I&W, VWS en J&V van 18 december 2020 inzake Negatieve testuitslag reizigers per vliegtuig met kenmerk: IENW/BSK-2020/252077, p. 2.

⁶Advies OMT van 22 december 2020 n.a.v. 92^e en 93^e OMT, p. 8.

- 2.11 In de brief van 23 december 2020 heeft de Minister de kamer geïnformeerd dat deze

omstandigheden ertoe hebben geleid dat het tonen van een negatieve PCR-testuitslag voorafgaand aan de reis voor alle vliegpassagiers, waaronder ook Nederlanders, uit alle gebieden waar een hoog COVID-risico geldt, zo spoedig mogelijk wordt geregeld. Het kabinet heeft besloten de maatregel in te voeren per 29 december 2020.¹

3 Aanwijzing

- 3.1 Op 23 december 2020 heeft de minister op grond van artikel 7 Wet publieke gezondheid (Wpg) de benodigde aanwijzing gegeven (**prod. 1**). De aanwijzing bepaalt, voor zover thans relevant:

“Op basis van artikel 7 van de Wet publieke gezondheid geef ik u opdracht om uw bevoegdheden als bedoeld in de artikelen 53 en 54 van de Wet publieke gezondheid in te zetten om de verdere verspreiding van COVID-19 in Nederland tegen te gaan. De aanwijzingen van 30 november 2020, 15 december 2020 en 22 december 2020 blijven van kracht.

De ontwikkelingen omtrent het coronavirus (COVID-19) maken het noodzakelijk om aanvullende maatregelen te treffen voor passagiers die uit hoogrisicogebieden naar Nederland vliegen. Om deze reden wordt het per 29 december 2020 00.01 uur (NL-tijd) verplicht voor alle reizigers uit hoogrisicogebieden om een negatieve PCR-testuitslag te tonen voor vertrek naar Nederland, dit geldt ook voor Nederlanders. De uitzonderingen op deze verplichting worden op www.rijksoverheid.nl/testverklaring en www.government.nl/testdeclaration gepubliceerd. De PCR test mag maximaal 72 uur voor de aankomst in NL afgenomen zijn.

Ik verzoek u om de exploitanten van de luchthavens opdracht te geven aan de luchtvaartmaatschappijen die op Nederland vliegen te verplichten om in het land van vertrek reeds te controleren of reizigers - waarvoor de negatieve testuitslag geldt - de negatieve testuitslag bezitten en of deze aan de voorwaarden voldoet. Indien dit niet het geval is, mag deze persoon het vliegtuig niet boarden.”

- 3.2 De minister heeft aldus de voorzitters van de veiligheidsregio's met een luchthaven in hun gebied gevraagd de hen op grond van artikel 53 en 54 Wpg toekomstige bevoegdheden in te zetten. Meer in het bijzonder betreft het artikel 54, onder b Wpg:

De burgemeester dan wel de voorzitter van de veiligheidsregio kan de exploitant van een burgerhaven of burgerluchthaven dan wel de burgerexploitant opdragen om:

(..)

b.medewerking te verlenen aan door de burgemeester dan wel de voorzitter van de veiligheidsregio te nemen maatregelen van onderzoek van vertrekkende of aankomende reizigers naar de aanwezigheid van een ziekte van infectieuze aard die een ernstig gevaar voor de volksgezondheid kan opleveren,

¹ Kamerbrief van de Minister van VWS van 23 december 2020 inzake Negatieve PCR testverklaring voor alle vliegreizigers met kenmerk: 1806078-216578-PDC19, p. 1-2.

- 3.3 De medewerkingsplicht houdt in dit geval in dat aan exploitanten van de luchthavens is gevraagd de luchtvaartmaatschappijen die op Nederland vliegen te verplichten om in het land van vertrek reeds te controleren of reizigers - waarvoor de negatieve testuitslag geldt - de negatieve testuitslag bezitten. De "te nemen maatregelen van onderzoek van aankomende reizigers naar de aanwezigheid van een ziekte van infectueuze aard die een ernstig gevaar voor de volksgezondheid kan opleveren" is de verplichting voor alle reizigers uit hoogrisicogebieden om een negatieve PCRtestuitslag te tonen voor vertrek naar Nederland.

4 Reactie op de dagvaarding

- 4.1 De Staat zal ter zitting reageren op het gestelde in de dagvaarding en nader toelichten waarom de vorderingen van eisers moeten worden afgewezen.

5 Conclusie

- 5.1 De Staat concludeert:

- 5.2 (i) tot afwijzing van het gevorderde;
(ii) met veroordeling van eisers in de kosten van het geding, zulks met bepaling dat over die proceskostenveroordeling de wettelijke rente verschuldigd zal zijn met ingang van de vijftiende dag na de datum van het te dezen te wijzen vonnis;
(iii) met verklaring dat deze proceskostenveroordelingen uitvoerbaar bij voorraad zijn

behandeld door	E.C. Pietermaat
correspondentie	Postbus 11756, 2502 AT Den Haag
telefoon	+31 70 515 3944
fax	+31 70 515 3070
e-mail	elisabeth.pietermaat@pelsrijcken.nl
zaaknr	11014960